

REGELNYTT OG RETNINGSLINJER 2012

REGELNYTT OG RETNINGSLINJER 2012

Regelnytt og retningslinjer for sesongen 2012 er klare. Dommerne skal beskytte den offensive og positive fotballen.

LOVENDE: Ken Henry Johnsen er en ung dommere som markerer seg både i Tippeligaen og internasjonalt. | Foto: Stian Lysberg Solum/SCANPIX

Tekst: Yngve Haavik

Publisert: 10. januar 2012

Retningslinjene bygger på internasjonale spilleregler med de siste endringene som er vedtatt. I tillegg er alle involverte anmodet om å komme med innspill på de emner man mener fortolkningen og håndhevelsen har vært uklare.

Intensjonen er at alle skal ha kjennskap til nivået dommerne vil dømme etter, og NFF håper dette bidrar til at klubber, spillere og trenere skal være enda bedre forberedt til sesongen 2012. Dette er spesielt viktig for alle aktører innen toppfotballen, som også skal være forbilder for alle engasjerte spillere og ledere i breddefotballen.

Sesongen 2011 viste at alle må være sitt ansvar bevisst for å beholde fokus på Fair play og respekt, samtidig som man ønsker best mulig resultat for seg selv og sitt lag.

NFF har som mål at kampene skal ledes av dommere som benytter retningslinjene med engasjement og mot, slik at den offensive, positive fotballen verdsettes. Dette må også aksepteres av andre involverte i kampene.

1. Fair play – det handler om respekt

Alle som er involverte i kampene har ulike og viktige roller. Hensikten er at alle skal få utføre sine oppgaver på en best mulig måte – uten påvirkning fra andre aktører. Det medfører at kjennskap og kunnskap om hverandres roller er viktig for å lykkes.

Respekt for hverandres oppgaver er derfor nøkkelord for at vi skal lykkes med egne oppgaver også. Alle løser egne oppgaver på den mest optimale måten om man får gjøre sine vurderinger på egenhånd eller sammen med sine team.

Vi erkjenner at dommerne kan gjøre vurderinger som oppfattes som feil av trenere eller ledere. På samme måte som for spillere og trenere, skal avgjørelsene tas hurtig og feilvurderinger kan forekomme av alle impliserte i kampene. Det er viktig at man tar eventuelle diskusjoner rundt dette i de former som tjener saken på en best mulig og fair måte.

2. Teknisk område – instruksjon under kampen

Trenere eller lagledere har lov til å instruere eget lag under kampens gang, hvis navnet fremgår av kamprapport som er levert innen fristen før kampen starter. Spilleregul 1 – offisiell beslutning 8 – inneholder nærmere bestemmelser om teknisk område.

Instruksjonen/veiledningen skal foregå på en positiv måte. Treneren/lederen har lov å stå ved siden av benken, og vedkommende kan gå frem å gi instruksjoner og oppholde seg i teknisk område uten tidsbegrensing. Det er kun én person som kan stå ute i teknisk område.

Trenere/ledere som ikke etterlever intensjonen med reglene for atferd i teknisk område skal vises bort fra området – og kan ikke kommunisere med laget for resten av kampen.

Følgende oppførsel vil ikke aksepteres og trenere skal bortvises ved følgende:

- Fortsetter med å gå utenfor teknisk område for instruksjon etter å ha blitt gitt tilsnakk for dette
- Benytter seg av ufint kroppsspråk, munnbruk eller gestikulerer mot dommer, assistentdommer eller 4. dommer i protest mot avgjørelse
- Benytter seg av ufint kroppsspråk, munnbruk eller gestikulerer mot personer i motstanders tekniske område, spillere på motsatt lag eller publikum på en negativ måte
- Går inn på banen – uten tillatelse av dommer

Alle vet at instruksjon er viktig del av fotballen – og alle må etterleve hensikten for at dette skal fungere etter intensjonen. Oppnevnte 4. dommere (i toppfotballen) og assistentdommere er de nærmeste til å håndheve dette, men hoveddommer er selvsagt ansvarlig som kampleder.

Det er ikke tillatt med TV-monitor i teknisk område som er plassert på en slik måte at ledere i teknisk område kan benytte denne til å se på hendelser fra kampene.

Fra sesongen 2012 vil det kunne oppholde seg syv innbyttere og syv ledere i teknisk sone.

I tillegg vil det være tillatt med fysisk trener sammen med spillere i oppvarming. Det er ikke tillatt med noen form utstyr.

NB! Dette gjelder kun Tippeligaen, Toppserien og Adeccoligaen for 2012.

3. Spillernes utstyr

Spillernes drakter skal bestå av separate deler. Ingen spillere må ha på seg noe som kan medføre skade på motspiller eller seg selv. Spillernes utstyr skal sjekkes før kampen.

Vi minner om at alle delene av draktene skal ha atskilte farger, det gjelder også strømper og shorts.

Det er ikke tillatt å benytte buff/hals (klargjort av UEFA 2011).

De som benytter varmetrøye (trøye under spilledrakt) må sørge for at denne har samme farge som trøyen. Likeså de som spiller med varmebukse, må sørge for at den er i samme farge som shortsene (dette er nedfelt i internasjonale spilleregler og ikke en egen regel i Norge).

Det er ikke tillatt med noen form for smykker, inkludert alle former for lær armbånd/remmer etc. Dette gjelder også for dommere.

NB! Glatte gifteringer uten steiner tillates.

Spillere som under kamp bærer smykker, skal advares og gis gult kort.

Ved bruk av tape på strømpene skal denne være av samme farge som strømpene. Også klar/blank tape kan benyttes, men den må ikke være bredere enn to cm.

4. Skadede spillere

Vi minner om spillereglene – regel 5:

- Dommeren skal stanse kampen hvis en spiller etter hans mening er alvorlig skadet og sørge for at spilleren forlater banen
- Dommeren skal tillate spillet å fortsette inntil ballen er ute av spill, hvis en spiller etter hans skjønn, bare er lettere skadet

NFF anbefaler at lagene spiller til dommeren stopper spillet, med mindre man ser at dette dreier seg om en alvorlig skade. Dommerne vil selvsagt umiddelbart stoppe spillet ved alvorlige skader. Vi minner også lagene om at det ikke kan forventes at ballen spilles tilbake til laget som spilte ballen utover sidelinjen.

Det er ikke tillatt å behandle skadet spiller på banen – unntak gjøres for skade på målvakt eller ved hodeskade eller annen alvorlig skade.

Om to spillere fra samme lag kolliderer og de trenger behandling, kan dette gjøres på spillebanen. Årsaken til dette er at det anses unfair om laget må spille med to spillere mindre enn motstanderen.

Ved skade kan maksimum to personer komme inne på banen etter signal fra dommer, og båremannskap skal kun inn på banen ved tegn fra dommer.

Spillere som har vært ute av banen for skadebehandling, kan komme inn på banen igjen når spillet er gjenopptatt og på signal fra dommer. Det er dommer som skal vurdere når spilleren kan gjeninntre på banen igjen og han/hun må vurdere helheten i spillesituasjonen før spilleren kan komme inn.

5. Usportslig opptreden og konsekvenser – fotballens omdømme

De senere årene har alle vært opptatt av at det positive ved fotballen skal fremheves og man ønsker å fjerne de negative utviklingsområder man kjenner til. For 2012 vil fokus fortsatt være på:

- Holding i arm eller trøye

I utgangspunktet er holding i følge regel 12 direkte frispark og følgende kriterier skal i tillegg medføre advarsel:

- Overdreven holding
- Holding som stopper en positiv overgangsmulighet
- Gjentatte overtredelser av spillereglene, jfr regel 12

Ved holding som starter utenfor 16,5 meter og som fortsetter innenfor straffesparkfeltet skal det dømmes straffespark.

- Håndtering av mur – tillatelse til raske frispark

Vi minner om at det skal søkes at frisparkene tas raskt når ballen er på rett sted og ballen ligger i ro. Spillerne skal umiddelbart ta korrekt avstand 9,15 fra ballen. Det er det angripende lag som skal kunne bestemme når frisparket ska tas og NFF ønsker ikke at motstandere bevisst skal stille seg foran ballen for å hindre raske frispark i å tas. Det er ikke noe krav om at dommere skal starte spillet med signal eller måle opp avstand.

Raske frispark kan tas om ballen er på rett sted og dommeren ikke skal gi gult eller rødt kort.

Om dommeren oppsøker frisparkstedet for administrering (skade, få mur unna) kan raskt utført frispark ikke tillates, og i disse tilfellene gjenopptas spillet etter signal fra dommer.

Der dommer ikke tillater raske frispark, anbefales dommer å vise dette med tydelig tegn på fløyten overfor spillerne.

Tas et raskt frispark når dommeren har gitt beskjed om at dette ikke tillates, skal spilleren som tar frisparket tildeles gult kort.

Alle forseelser som hindrer at raske frispark kan tas, er å anse som usportslig opptreden og skal medføre advarsel (gult kort).

- Skade fotballens anseelse (image)

Det er stor oppmerksomhet rundt fotball og NFF er opptatt av å beskytte fotballens anseelse. Man ønsker fokus på positive aspekter ved kampene og forhold nevnt nedenfor anses som usportslig opptreden og skal medføre advarsel (gult kort):

- Spillere som forsøker "å filme" eller forsøker å provosere frem kort på motspiller
- Spillere som på en negativ måte peker på storskjerm for å påkalle dommers oppmerksomhet

- Om flere spillere fra hvert lag (masseansamlinger) samler seg som følge av reaksjon på hverandres atferd eller reaksjon (alternativt mangel på) reaksjon som følge av avgjørelse tatt av dommer eller assistentdommer, vil dommer søke å identifisere de spillere som startet ansamlingen. I slike tilfeller må det påregnes minst ett gult kort til hvert av lagene
- Spillere som oppsøker dommer eller assistentdommer fra distanse for å protestere eller markere misnøye med avgjørelsen

6. Straffesparkfeltet

Alle hendelser og forseelser innenfor straffesparkfeltet vil prege og bidra til utfallet av kampene. NFF anmoder dommere om å være preventive i sin kampløse og ha en forsterket fokus på holding/skyving av motspillere i feltet. Det forventes at dommere er klare til å gripe inn for alle typer forseelser – også i straffesparkfeltet. Med en klar og tydelig praksis fra starten vil dette også hjelpe spillerne til å vite nivået som aksepteres. Vi minner også om at keeperne kan bevege seg sidelengs på streken før sparket tas når det er idømt straffespark, og at assistentdommere har et ansvar for å følge med om keeper beveger seg ut fra streken, jfr. spilleregul 6.

Ved utførelse av straffespark er det lov i finte i tilløpet. Det er ikke tillatt å finte over ball, når "stambenet" er plassert ved siden av ballen for at sparket skal tas.

7. Taklinger og konsekvenser – beskyttelse av spillere

Dommerens viktigste oppgave er å beskytte spillerne på banen. Bakgrunnen for dette er at de gode, tekniske spillerne skal føle seg trygge, og at de ikke skal kunne "takles" ut av kampen på en unfair måte.

Ved vurderinger av taklinger vil dommeren ta hensyn til:

- Grad av intensjon eller overlegg
- Taklerens fart og intensitet
- Taklerens posisjon – langs bakken eller på bena
- Taklerens mulighet til å spille ballen

I tillegg ser dommerne hen til følgende kriterier ved forseelser:

- Uforsiktig – frispark
- Hensynsløs – frispark + gult kort
- Unødvendig stor kraft og fart – frispark + rødt kort

Taklinger bakfra med liten eller ingen mulighet til å nå ballen, skal anses som alvorlig brudd på spillereglene, og det skal gis rødt kort, jfr. regel 12.

Spiller som ved takling benytter unødvendig stor fart eller kraft, eller opptrer voldsomt og dermed setter sikkerheten til motspiller i fare, skal vises rødt kort. Det er samme reaksjon om taklingen skjer forfra, fra siden eller bakfra.

Taklinger med strak fot og bruk av knotter mot motspillerne må anses som alvorlig brudd på spillereglene og vil medføre rødt kort (utvisning).

Bruk av arm eller albue i luftdueller anses også som et område dommerne vil ha stor oppmerksomhet på. Normalt vil bruk av åpen arm/hånd medføre gult kort, og bruk av albue med knyttet hånd anses som farlig for motstanderne og bestraffes med rødt kort.

8. Hands – vurdering av straffbar bruk av hånd

Vurdering av hva som er straffbar bruk av hånd på ballen, er avhengig av flere vurderinger fra dommerens side.

Spilleregul 12 krever forsettighet for at det skal bestraffes, og det er den viktigste vurdering dommeren må gjøre sammen med;

- Var det ballen som traff hånden? IKKE STRAFFBAR
- Var det hånden som søkte ballen? STRAFFBAR

Uansett er det vanskelige vurderinger som skal gjøres, og NFF anbefaler dommere og assistentdommere å se hen til:

1. Benyttes arm eller hånd med forsett for å treffe ballen?
2. Er spillerens hender eller armer i en naturlig posisjon? Hva er naturlig posisjon i forhold til situasjonen? Søker armen ut fra kroppen, er det en indikasjon på bevegelse fra spilleren som må anses som forsettlig, og at armen dermed kommer i en unaturlig posisjon
3. Forsøker vedkommende å hindre ballen å komme i kontakt med armen/hånden?
4. Avstand og tiden fra hvor ballen kommer og eventuelt berører hånden?

Vi minner også om at det er dommerens plassering, vinkel og innsyn som blir avgjørende for denne bedømmelsen – på samme måte som med andre typer forseelser.

Ved oppstilling av mur utenfor eller innenfor straffesparkfeltet, anbefales dommerne å signalisere til forsvarsspillere at det vil vurderes som straffbar hands om armene løftes opp mot eller over hodet.

9. Offside

Alle endringer i fortolkning av offside de seneste årene har vært gjort med tanke på at det offensive ved spillet skal premieres. I norsk toppfotball har bedømmelsen av hva som er straffbar offside vært god i de seneste sesongene – noe som har bidratt til flere målsjanser og mål.

NFF sin fortolkning av straffbar offside er på linje med den praksis som benyttes av FIFA og UEFA og følgende legges til grunn:

- Det er ikke straffbart å være i offsideposisjon
- En spiller i offside posisjon skal kun straffes for offside hvis han/hun i det øyeblikket ballen berøres eller spilles av en medspiller, etter dommerens/assistentdommers oppfatning, deltar i aktivt område ved at han/hun:
  1. Blander seg inn i spillet
  2. Forstyrrer en motspiller
  3. Oppnår en fordel av sin offside posisjon

Våre dommere og assistentdommere er bedt om å benytte "vent å se teknikk" for å avgjøre hvilke spillere som oppfyller nevnte vilkår for å bedømme offside. Vi ber alle se hen til følgende tilleggsmomenter for å bedømme om spillerne skal defineres til å straffes for offside:

- A) Å blande seg inn i spillet vil si å spille eller berøre ballen etter at den sist er spilt eller berørt av en spiller på samme lag
- B) Å forstyrre en motspiller vil si å hindre eller sette en motspiller ute av stand til å spille ballen ved klart å hindre motspillerens synsfelt eller bevegelser, samt lurer eller forstyrrer motspilleren
- C) Å oppnå en fordel av sin posisjon vil si å spille en ball som returnerer til spilleren fra målstang, tverrligger eller motspiller etter å ha vært i offside posisjon

Det er ofte en marginal grense for punktene A og B, og spesielt B må ikke trekkes for vidt i forbindelse med målvaktens mulighet til å gjøre sin oppgave uten å være forstyrrer.

Ved vurdering av å forstyrre motspiller, skal det tas hensyn til om forsvarsspilleren klarering, pasning etc. blir mislykket grunnet den offside plasserte spillers bevegelse, posisjon, som da vil kunne anses å forstyrre.

10. Tillegg av tid

Spilleregul 7 gir dommer det ansvar det er å legge til den tid som, etter dommers skjønn, går bort til:

- Bytter
- Tilsyn av skadede spillere
- Fjerning av skadede spillere
- Uthaling av tid
- Enhver annen årsak

Vi minner om at det ikke er effektiv tid i fotball og tilleggstid vurderes av hoveddommer og i toppfotballen vises dette av oppnevnt 4. dommer. Dommeren skal vurdere de ulike situasjoner etter sitt skjønn og på den bakgrunn avgjøre tiden som skal legges til.

11. 4. dommere

Vi minner om at 4. dommere har fullmakt til å assistere det øvrige dommerteam til å kontrollere kampen i henhold til spillereglene. Det vil kunne medføre at han/hun gir informasjon til dommer som vil tas med i teamets totale vurderinger og bestrafninger under spillets gang. 4. dommer er en viktig bidragsyter inn i teamet i forhold til at kampene skal avvikles i henhold til spillereglene.

Rune Pedersen

Dommersjef i NFF